



**II. BİLSEL ULUSLARARASI  
TURABDİN BİLİMSEL  
ARAŞTIRMALAR VE İNOVASYON  
KONGRESİ  
KONGRE KİTABI**

4-5 MAYIS 2024

**astana**  
yayınları



**MARDİN**





2. BİLSEL INTERNATIONAL TURABDİN SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS,  
04-05 MAY/2024, MARDİN/TÜRKİYE

**CONGRESS ID**

**CONGRESS TITLE**

**2. BİLSEL INTERNATIONAL TURABDİN SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS**

**DATE and PLACE**

**04-05 MAY/2024, MARDİN/TÜRKİYE**

**GENERAL COORDINATOR**

**Dr. Bahar ALTUNOK**

**EDITOR**

**Doç. Dr. Seyithan CAN**

**ORGANIZING COMMITTEE**

**Chairman of the Organizing Committee**

**Doç. Dr. Seyithan CAN**

**University Academician Representative**

**Prof. Dr. Aitkul MAKHAYEVA/Abai Kazakh National Pedagogical University**

**Doç. Dr. Adem DOĞAN/Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi**

**Doç. Dr. Fatih KOÇYİĞİT/Dicle Üniversitesi**

**Doç. Dr. Semra AY/Manisa Celal Bayar Üniversitesi**

**Dr. Ayten CANTAŞ BAĞDAŞ/Pamukkale Üniversitesi**

**Dr. Derya KARATAŞ/Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi-Türkiye**

**Dr. İbrahim PINARCI/Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi**

**Dr. Merdin DANIŞMAZ/Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye**

**Dr. Şermin KOÇYİĞİT/Dicle Üniversitesi**

**Members**

**Prof. Dr. Tursun Xazretali**

**Prof. Dr. Orhan KAVAK**

**Doç. Dr. Mehmet Veysi BABAYİĞİT**

**Doç. Dr. Murat TASTANBEKOV**

**Doç. Dr. Sinan KOPUZLU**

**Doç. Dr. Tamer TURGUT**

**Dr. Brahim Meziani**

**Öğr. Gör. Murat ÇELİK**

**PARTICIPANTS COUNTRY**

**Albania/Algeria/Azerbaijan/ Bulgaria/Hungary/India/Indonesia/Iran/Italy  
Malaysia/Morocco/Nigeria/North Macedonia/Pakistan/Romania/Ukraine/USA,Vietnam**

**ORGANIZATION**

**BİLSEL**

<https://bilsekongreleri.com>

All rights of this book belong to ASTANA PUBLICATIONS.

Authors are responsible both ethically and juridically

Release Date: MAY 2024

Bu kitabın tüm hakları ASTANA YAYINLARI yayınevine aittir.

Kitap ticari bir kar amacı gütmemektedir.

Yayın Tarihi: MAYIS 2024

**ISBN: 978-625-6501-77-5**

**İÇİNDEKİLER//CONTENTS**

<b>TEKNOLOJİK DEĞİŞİMİN ESNEK ÇALIŞMAYA ETKİSİ VE EVDEN ÇALIŞMA .....</b>	<b>9</b>
<b>DİJİTALLEŞME VE TÜKENMİŞLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE BİR İNCELEME.....</b>	<b>17</b>
<b>İŞLETMELER AÇISINDAN, ÇALIŞANLARIN KARIYER UYUM YETENEĞİ, KARIYER DEĞİŞTİRME NİYETİ VE KARIYER TATMİNİN ÖNEMİ VE ETKİLERİ.....</b>	<b>26</b>
<b>AVRUPA BİRLİĞİ'NİN AFRIKA KITASINDAN GELEN DÜZENSİZ GÖÇLE MÜCADELESİ BAĞLAMINDA GERİ KABUL ANLAŞMALARI.....</b>	<b>40</b>
<b>EVDE BAKIMIN ÖNEMİ VE TEKNOLOJİNİN ROLÜ .....</b>	<b>54</b>
<b>YAŞLANAN NÜFUS VE YAŞLI BAKIMININ ÖNEMİ.....</b>	<b>66</b>
<b>BİTKİ VİROLOJİSİNDE, YÜKSEK KAPASİTELİ DİZİLEME SONUÇLARININ VERİ ANALİZLERİNDE KULLANILAN DE NOVO ASSEMBLY ARAÇLARININ KARŞILAŞTIRILMASI .....</b>	<b>78</b>
<b>COMPARISON OF DE NOVO ASSEMBLY TOOLS FOR DATA ANALYSIS OF HIGH THROUGHPUT SEQUENCING RESULTS FOR PLANT VIROLOGY .....</b>	<b>79</b>
<b>YÜKSEK KAPASİTELİ DİZİLEME YÖNTEMİ İLE BİTKİ VİRÜSLERİNİN TÜM GENOMUNUN ELDE EDİLMESİNDE KULLANILAN REFERANS GENOMA HARİTALAMA ARAÇLARININ KARŞILAŞTIRILMASI .....</b>	<b>88</b>
<b>COMPARISON OF REFERENCE GENOME MAPPING TOOLS FOR OBTAINING THE WHOLE GENOME OF PLANT VIRUSES VIA HIGH THROUGHPUT SEQUENCING .....</b>	<b>89</b>
<b>THE REACTION OF SOME BEHAVIOR TO CHANGING CLIMATIC FACTORS IN CATTLE .....</b>	<b>97</b>
<b>BAZI EKMEKLİK BUĞDAY GENOTİPLERİNİN SARI PAS (<i>Puccinia striiformis</i> sp. <i>tritici</i>) HASTALIĞINA KARŞI DAYANIKLILIĞIN BELİRLENMESİ .....</b>	<b>108</b>
<b>TRİAZİN TÜREVLİ HİDRAZİNKARBOİMİTLER İLE ASETİLENDİKARBOKSİLATIN REAKSİYONLARI .....</b>	<b>110</b>
<b>ADSORPTION OF DISPERSE BLUE 56 DYE ONTO KAOLIN CLAY.....</b>	<b>112</b>
<b>NEXT-GENERATION SEQUENCING: ADVANCING AQUACULTURE GENETICS AND SUSTAINABILITY .....</b>	<b>113</b>
<b>INVESTIGATION OF PREVENTIVE PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION APPROACHES FOR FALLS IN GERIATRIC INDIVIDUALS.....</b>	<b>114</b>
<b>KARACİĞER NAKLİ OLAN BİR BİREYİN FİZİKSEL UYGUNLUK DÜZEYİNİN İNCELENMESİ: OLGU SUNUMU .....</b>	<b>120</b>
<b>SPİNA BİFİDA TİPİNİN VE BOYUTUNUN HİDROSEFALİ İLE İLİŞKİSİ.....</b>	<b>127</b>
<b>MORPHOMETRIC ANALYSIS OF THE CRANIAL CAVITY IN THE HOLSTEIN CATTLE .....</b>	<b>132</b>
<b>HOLSTEIN SIĞIRINDA CAVUM CRANİİ'NİN MORFOMETRİK ANALİZİ.....</b>	<b>133</b>
<b>GEBELİĞİN SON TRİMESTERİNDE UYGULANAN MİNERAL VE VİTAMİN TAKVİYELERİNİN RETENSİYO SEKUNDİNARUM ÜZERİNE ETKİSİ .....</b>	<b>134</b>



MECHANICAL THROMBECTOMY FOR MEDIUM VESSEL OCCLUSIONS.....	136
KAROTİS CİDDİ DARLIKLARINDA KAROTİS STENTLEMESİ .....	147
BİR MODÜLÜN SIFIRDAN FARKLI İLK FİTTİNG İDEALLERİ ÜZERİNE .....	149
ON THE FIRST NONZERO FITTING IDEALS OF A MODULE .....	150
TAMSAYI KATSAYILI BİLEŞKE POLİNOMLARIN İNDİRGENEMEZLİĞİ .....	151
IRREDUCIBILITY OF COMPOSITE POLYNOMIALS WITH INTEGER COEFFICIENTS.....	152
GENELLEŞTİRİLMİŞ LİNEER OLMAYAN SCHRÖDİNGER DENKLEMİ İÇİN YÜKSEK DOĞRULUKLU SONLU FARKLAR METODU .....	153
İNCE FİLM MALZEMELERİNİN KAPSAMLI KARAKTERİZASYONU: XRD, SEM, AFM VE XPS TEKNİKLERİNİN ENTEGRATİF DEĞERLENDİRİLMESİ.....	168
YENİLİKÇİ NEODYUM MIKNATISLI ELEKTRİK MOTORLARI: BİR ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJESİ.....	181
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKTAŞ DAYANIŞMA GRUP SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİN İNCELENMESİ .....	195
TÜRKİYE'DE MESLEKİ REHBERLİK VE KARIYER DANIŞMANLIĞI: KISA BİR GÖZDEN GEÇİRME .....	203
MATEMATİK PROBLEMİ ÇÖZMEYE YÖNELİK TUTUMLARIN İNCELENMESİ .....	208
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİNDE KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLER .....	224
MÜZE EĞİTİMİ DİKKATE ALINARAK BİLGİLENDİRME TASARIMLARIYLA ETKİNLİKLER OLUŞTURMA.....	226
ENTELEKTÜEL BİR SPOR ADAMI SELİM SIRRI TARCAN'IN MÜZİKAL ÇALIŞMALARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME (1874-1957).....	240
ANNE SÜTÜ ARTTIRICI OLARAK: GALAKTOGOGLAR .....	256
MİGREN TEDAVİSİNDE BESLENMENİN ROLÜ .....	257
OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNUN TEDAVİSİNDE YENİ BİR DİYET YAKLAŞIMI: FODMAP .....	265
PERİDONTAL ZARARLARIN LOKAL TEDAVİSİ İÇİN BİR JEL FORMÜLASYONUNU HAZIRLANMASI VE GELİŞTİRİLMESİ.....	272
FORMULATION AND DEVELOPMENT OF GEL FOR LOCAL TREATMENT OF PERIODONTAL INJURIES.....	273
ANNE SÜTÜ ARTTIRICI OLARAK: GALAKTOGOGLAR .....	282
DOES IN VITRO HEMOLYSIS CAUSE FALSELY LOW BLOOD INSULIN LEVELS?.....	293
ÇERNOBİL KAZASINDAN SONRA AVRUPA ÜLKELERİNE YAYILAN BAZI RADYONÜKLİD KONSANTRASYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ .....	298
OBEZ ERKEKLERDE ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	309

TARİHTE İNANÇ ZORBALIĞI VE İŞKENCENİN YAZINDAKİ ÇIĞLIĞI.....	319
GÜNTER WALLRAFF 'IN "GANZ UNTEN" ADLI ROMANINDA ALMANYA 'DAKİ TOPLUMSAL ÖRGÜTLENMENİN EN ALT SINIFLARINDAN BİRİ OLARAK GÖRÜLEN TÜRKLER.....	320
1971-1990 YILLARI ARASINDA ULUSAL BASINDA ORGAN NAKLİ VE ORGAN BAĞIŞI KONULU HABERLERDE SAĞLIK OKUR-YAZARLIĞI .....	321
ABDÜLKÂDİR EL-BAĞDÂDÎ, HAYATI, ESERLERİ, ÜSLÛBU VE YAZIDAKİ SANATSAL METODU .....	334
ANADOLU GÖÇ KÜLTÜRÜ VE EKMEK.....	343
DEPRESYON ÜZERİNDE KORUYUCU VE İYİLEŞTİRİCİ BİR FAKTÖR OLARAK DİNİ VE MANEVİ EĞİLİMLERİN ETKİSİ .....	345
SOSYAL MEDYA KULLANIMININ GENÇLERİN MAHREMİYET ALGISI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ .....	360
REŞAT ENİS'İN ESERLERİNDE SOSYAL GERÇEKLER .....	376
MARX'IN, DEMOKRATOS'UN DOĞA FELSEFESİNİN SALT DETERMİNİST OLDUĞU İDDİASININ ELEŞTİRİSİ.....	386
ORTA ÇAĞ İSLAM BİLİM GELENEĞİNDE ASTRONOMİ ÇALIŞMALARI ve MODERN ASTRONOMİYE ETKİSİ.....	397
KAYIP HALKANIN İZİNDE; EBU SA'D ABDURRAHMAN EN-NİSÂBURÎ VE NÜBUVVET ANLAYIŞI .....	406
SON ŞANS TURİZMİ VE KÜLTÜREL MİRAS: BİR DENEYİM VE KORUMA DENGESİ .....	417
MARDİN MİMARİSİNİN YEREL BASIN ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ: MARDİN HABER GAZETESİ .....	429
GASTRONOMİDE YENİLEBİLİR ÇİÇEKLERİN SANATSAL KULLANIMI: MERSİN ÖRNEĞİ.....	442
HALK OYUNLARININ REKREATİF DEĞERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	454
TARİHSEL ANLATILARDA İLLÜSTRASYONUN ROLÜ.....	456
MİMARİDE KULLANILAN SANATSAL CAM UYGULAMA TEKNİKLERİ VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ .....	470
MATRAKÇI NASÛH'UN İSTANBUL MİNYATÜRLERİNİN SERAMİK YANSIMALARI .....	484
TEL ARK EKLEMELİ İMALAT ALÜMİNYUM ALAŞIMLARININ İKİNCİL ISIL İŞLEMLERİ .....	486
PRODUCTION AND CHARACTERIZATION OF HYDROCHAR FROM POMEGRANATE SEEDS BY HYDROTHERMAL CARBONIZATION .....	495
CoNiAlSi ŞEKİL HAFIZALI ALAŞIMIN NANOİNDENTASYON İLE KIRILMA TOKLUĞUNUN ARAŞTIRILMASI.....	504
PHOTOVOLTAIC PERFORMANCE OF METAL OXIDE V <sub>2</sub> O <sub>5</sub> THIN FILM IN PEROVSKITE SOLAR CELLS .....	516
VERİ ODAKLI AKILLI ÜRETİM.....	517



GRAVİTE VERİLERİ KULLANILARAK KUZEY EGE DENİZİNDEKİ SÜREKSİZLİK SINIRLARI VE DERİNLİKLERİNİN İNCELENMESİ.....	519
URBANIZATION PROBLEMS AND SOLUTION SUGGESTIONS IN BATMAN CITY CENTER.....	533
APPLICATION DIVERSITY ON LEGAL BASIS OF URBAN TRANSFORMATION IN TURKEY BATMAN SUGGESTION .....	538
İKLİM TÜNELLERİ.....	545
KENDİ KENDİNİ ONARAN BETON TEKNOLOJİLERİNDE OTOJEN İYİLEŞTİRME YÖNTEMLERİ .....	546
ERKEN DONMUŞ BETONUN BAZI MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ .....	556
SOSYAL MEDYA KAYNAKLI TÜRKÇE SAHTE HABER VERİ SETİ OLUŞTURULMASI.....	564
İŞLETMELERDE DEĞERLER EĞİTİMİ: YANSIMALARI VE ETKİLERİ.....	576
ÇEVRECİ HAREKETLERİN SİYASALLAŞMASI: YEŞİLLER HAREKETİ ÖRNEĞİ .....	588
AI TECHNOLOGY IN MODERN DİGİTAL MARKETİNG ENVİRONMENT .....	589
ÇALIŞMA HAYATINDA UZAKTAN ÇALIŞMA: TEORİLER BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRME..	590
ŞEHİR PAZARLAMASI: WEB OF SCİENCE VERİLERİNE DAYALI BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (1979-2023).....	606
STRUCTURAL, ELECTRONİC, AND OPTİCAL PROPERTİES OF FE-DOPED ZNO : FİRST PRİNCİPLES STUDY.....	624
TRANSİTİON METAL DOPED TİN DİOXİDE: FİRST-PRİNCİPLES STUDY .....	625
EFFECT OF NICKEL AND TANTALUM DOPING ON THE ELECTRONIC AND OPTICAL PROPERTİES OF TITANIUM DİOXİDE .....	626
<i>M</i> ; <i>N</i> -CUBİC QUASİ-RUNG ORTHOPAIR FUZZY ACZEL-ALSİNA AGGREGATİON OPERATORS- BASED APPROACH AND İTS APPLİCATİON .....	627
A NOVEL GROUP DECİSİON-MAKİNG METHOD FOR QUASİRUNG ORTHOPAIR FUZZY İNFORMATİON USİNG HERONİAN MEAN OPERATORS .....	628
ON GENERALİZED PERMUTİNG <i>N</i> -DERİVATİONS İN LATTİCE.....	629
REGULARİTY OF CERTAIN FLUID MECHANICS SYSTEMS İN FOURİER-BESOV-MORREY SPACE .....	630
LİPSCHİTZ STABİLİTY OF THE GENENERALİZED QUADRATIC FUNCTIONAL EQUATİON ....	631
THE EFFECT OF FORESTRY AND AGRİCULTURAL WASTE, RAW MATERİAL COMPOSITİON, AND ADHESİVE CONTENT ON THE CHARACTERİSTİCS OF CHARCOAL BRİQUETTES.....	632
ANALYSİS OF THE CARRYİNG CAPACİTY OF MANGROVE ECOTOURİSM İN CUKU NYI NYI PESAWARAN DİSTRİCT .....	633
ASSESSİNG THE EFFECTS OF TOURİSM ON AQUACULTURE LİVELİHOODS WİTHİN THE NHA TRANG BAY MARİNE PROTECTED AREA, KHANH HOA PROVINCE .....	634
A THEORETICAL BAY DFT AND MOLECULAR DYNAMİCS, AND EXPERİMENTAL	



COMPARATIVE STUDY OF THE INHIBITION OF THE CORROSION OF MILD STEEL IN HCL USING OF NEW MOLECULE PSB5 AND PSB7.....	646
COMPENSATION OF TEMPERATURE VARIATION EFFECT FOR STRAND DAMAGE MONITORING IN PRESTRESSED STRUCTURES.....	648
DETECTING STRUCTURAL DAMAGE IN STEEL PLATE USING ADMITTANCE-BASED DEEP LEARNING TECHNIQUE .....	649
NANOPARTICLES FOR PHOTOTHERMAL THERAPY AND PHOTOACOUSTIC IMAGING .....	650
VISIBLE-LIGHT ACTIVE ZN-FERRITE PHOTOCATALYST FOR EFFECTIVE DEGRADATION OF HAZARDOUS INDUSTRIAL DYE REACTIVE VIOLET 5.....	651
EMBRACING DIVERSITY: PROMOTING INCLUSIVITY IN CLASSROOM ENVIRONMENTS FOR VISUALLY IMPAIRED STUDENTS.....	652
SLEEP DISORDER AS A MAJOR SYMPTOM IN PARKINSON'S DISEASE .....	653
GUARDING FUTURE GENERATIONS: THE POWER OF THE HPV VACCINE .....	654
OPTIMIZATION OF FORMULATION PROCESSES USING DESIGN EXPERT SOFTWARE FOR THE PREPARATION OF NANOPARTICLES.....	655
PREPARATION OF DRUG NANOPARTICLES BY EMULSION SOLVENT EVAPORATION METHOD .....	657
NIOSOME: A FUTURE OF TARGETED DRUG DELIVERY SYSTEM .....	659
ASSESSMENT OF THE NURSING STAFF KNOWLEDGE LEVEL ABOUT HOSPITAL INFECTIONS .....	660
PERSONALITY ORGANIZATION AND AFFECTIVE INTELLIGENCE AS VALUABLE COPING RESOURCES FOR INDIVIDUALS IN SIGNIFICANT LIFE TRANSITIONS.....	661
MULTILEVEL AUTHENTICATION IOT-BASED ADVANCED SMART SECURITY SYSTEM USING RASPBERRY PI .....	662
TACKLING THE CHALLENGES OF SECURITY AND PRIVACY WITH IoT IN BANKING AND FINANCE OPERATIONS IN NIGERIA.....	675
AN INTRUSION DETECTION SYSTEM BASED ON FEDERATED DEEP LEARNING .....	683
SECONDARY VOLTAGE AND FREQUENCY RESTORATION CONTROL FOR AN INVERTER-BASED MICROGRID WITH DROOP TECHNIQUE .....	684
THE MECHANISM OF MILD STEEL CORROSION INHIBITION IN AQUATIC MEDIA BY THREE PYRAZOLE DERIVATIVES: AN ADVANCED THEORETICAL STUDY .....	685
IOT BASED TRAFFIC LIGHT PREDICTION SYSTEM.....	686
STREAMLINED FACE DETECTION IN PYTHON USING OPENCV A REVIEW BY DR FAISAL .....	694
THE IRRITATING SOUNDS AND VIBRATIONS EMITTED BY QUARRY OPERATIONS AND THEIR ASSOCIATED HAZARDS.....	695
UNLOCKING THE POTENTIAL: UNDERSTANDING THE FACTORS IMPACTING PEDAGOGICAL INNOVATION IN ARAB ELEMENTARY EDUCATION .....	696





**REVOLUTIONIZING EDUCATIONAL APPROACHES: AN EXTENSIVE REVIEW OF INNOVATIVE PEDAGOGICAL METHODS..... 697**

**BRIDGING THEORY AND PRACTICE: EXAMINING THE IMPACT OF THE RPP MODEL ON ACADEMIC-SCHOOL PARTNERSHIPS FROM A RESEARCHER'S LENS..... 698**

**AZƏRBAYCAN RƏSSAMLARININ YARADICILIĞINDA “ZƏFƏR” MOTİVLƏRİ ..... 699**

**GENDER EQUALITY TOWARDS WOMEN IN THE SCOPE OF EDUCATION ..... 705**

**THE EFFICACY AND IMPACT OF TECHNOLOGY ON TEACHERS’ PEDAGOGICAL ACTIVITIES: AN EVALUATIVE SURVEY ON EDUCATIONAL DEVELOPMENT ..... 706**

**ASSOCIATIONS WITH THE SWEET TASTE..... 715**

**SMARTWATCHES AND FITNESS BANDS: THEIR IDEOLOGICAL MEANINGS..... 721**

**A SECULARIZATION OF ORIGINALLY RELIGIOUS HOLIDAYS..... 727**

**ALBANIAN POLITICAL MIGRATION ON 1961-1990 ..... 732**

**ANALYSIS OF ART DRAMA BASED ON POSTMODERN THEORY ..... 741**

**THE DRAMATIC ROLE OF MISE-EN-SCÈNE IN TELEVISION SHOWS BASED ON THE THEORY OF PATRICE PAVY ..... 748**

**ITS WAYS AND EFFECTS IN the AZERBAIJAN REGION DURING THE QAJAR PERIOD ..... 757**

**ISTVÁN UDVARÍ, THE RENOVATOR OF UKRAINIAN STUDIES IN HUNGARY ..... 764**

**KING ANDREW I, RESTORER OF THE HUNGARIAN KINGDOM AND HIS WIFE ANASTASIA, DAUGHTER OF YAROSLAV THE WISE OF KYIV ..... 782**

**NEED OF CHANGE OF ATTITUDE TO FALSIFIED STATISTICS OF ETHNIC GROUPS (THE OSSES, THE ARMENIANS, THE RUSSIANS, THE UKRAINIANS) IN SAKARTVELO//GEORGIA REPUBLIC//GURCISTAN..... 794**

**SHARIA ECONOMIC LAW ANALYSIS OF PAY LATER (PAYLATER) TRANSACTIONS ON THE SHOPEE APPLICATION ..... 795**

**TRADITIONAL MARKET DEVELOPMENT IN INCREASING VISITOR INTEREST IN BANYURIP TRADITIONAL MARKET ..... 796**

**THE ROLE OF ZAKAT IN WEALTH DISTRIBUTION AND POVERTY ALLEVIATION..... 797**

**TRANSFORMATION OF EDUCATION IN THE AGE OF GLOBALIZATION: AN ANALYSIS OF THE IMPACTS, CHALLENGES, AND ADAPTS OF GLOBALIZATION IN INDONESIA'S EDUCATIVE CONTEXT ..... 798**

**IMPACT OF UPI ON IMPULSIVE BUYING BEHAVIOUR ..... 799**

**ANALYSING THE IMPACT OF CAMELS RATINGS ON BANKS PERFORMANCE IN INDIA ..... 800**

**THE IMPACT AND EFFECTIVENESS OF THE PRADHAN MANTRI JAN DHAN YOJNA..... 801**

**THE DYNAMICS OF THE SHIPBUILDING INDUSTRY IN BATANG, CENTRAL JAVA ..... 802**

**APLICATION OF PRINCIPLES OF SHARIA ECONOMIC LAW IN SHARIA BANKING: CASE STUDY ON MUDHARABAH FINANCIAL PRODUCTS ..... 803**





**CRYPTO CURRENCY ADOPTION: ASSESSING THE IMPACT ON TRADITIONAL BANKING SYSTEMS..... 804**

**RELATIONSHIP BETWEEN EXCHANGE RATE AND CAPITAL FLOWS IN INDIA..... 805**

**A STUDY ON THE CAPITAL STRUCTURE OF CHEMICAL INDUSTRIES LISTED IN NATIONAL STOCK EXCHANGE ..... 806**

**PERFORMANCE EVALUATION OF MUTUAL FUND IN INDIA..... 807**

**IMPACT OF FOREIGN INSTITUTIONAL INVESTORS ON INDIAN CAPITAL MARKET VOLATILITY ..... 808**

**ROLE OF AI IN FINANCE: AN EMPIRICAL STUDY ON THE USERS' PERCEPTION ..... 809**

**DIGITAL FINANCING: AN EMPIRICAL STUDY ON THE CONSCIOUSNESS AND REACH..... 810**

**THE ROLE OF POSYANDU IN IMPROVING THE QUALITY OF MATERNAL AND CHILD HEALTH IN MRICAN VILLAGE, PEKALONGAN REGENCY ..... 811**

**PENGARUH PENGGUNAAN PEMBAYARAN SHOPEEPAY LATER TERHADAP PERILAKU KONSUMSI ISLAM GENERASI MILENIAL DI UIN K.H. ABDURRAHMAN WAHID PEKALONGAN..... 812**

**ISLAMIC PHILANTHROPY IN POVERTY ALLEVIATION ON SOCIAL MEDIA IN THE ERA OF DIGITALIZATION..... 813**

**STRUGGLING WITH LIMITATIONS: RESILIENCE OF MSMEs IN WONOPRINGGO REGENCY, PEKALONGAN DISTRICT IN FIGHTING THE IMPACT OF THE EL NINO STORM..... 814**

**AROMATHERAPY IN DEGENERATIVE RHEUMATISM..... 815**

**REFLEXOLOGY IN ADDITION TO THE TREATMENT OF LYMPHEDEMA IN COSMETOLOGY 816**

**APPLICATION OF ALTERNATIVE MEDICINE METHODS IN HEALTH SYSTEM-HEALTH ECONOMY MANAGEMENT ..... 817**

**POLITICAL INSTABILITY AND ECONOMIC GROWTH: A PERCEPTIONAL STUDY IN PAKISTAN ..... 818**

**LOVE FOR HUMANITY (FAITH BASED APPROACHES TO GLOBAL CHALLENGES)..... 819**

**ENTREPRENORIAL ORIENTATION BEYOND OPPORTUNITY: THE IMPACT OF VALUES, BELIEFS AND RELIGION..... 820**

**THE VISITOR'S PERCEPTION OF GREEN OPEN SPACE IN TAMAN MERDEKA METRO CITY LAMPUNG ..... 821**

**RADIOLABELING OF BENZYL PENICILLIN WITH LUTETIUM-177: QUALITY CONTROL AND BIODISTRIBUTION STUDY TO DEVELOP THERANOSTIC INFECTION IMAGING AGENT .... 822**

**THE ROLE OF FUNGI IN BIOTECHNOLOGY TODAY ..... 823**

**EVALUATION OF FRACTURE RESISTANCE AND ENERGY ABSORPTION CAPACITY OF PLASTIC DEFORMATION OF PMMA ..... 824**

**THE USE OF SAND-BASED MATERIALS AS ADSORBENTS FOR THE REMOVAL OF NITRATES FROM WATER ..... 830**



<b>CO-MORBIDITY OF <i>TREPONEMA PALLIDUM</i> AND HUMAN IMMUNODEFICIENCY VIRUS AMONG ASYMPTOMATIC INDIVIDUALS IN WUKARI AND ENVIRONS,.....</b>	<b>831</b>
<b>PROXIMATE COMPOSITION AND BACTERIOLOGICAL QUALITY OF SOME FRESH VEGETABLES SOLD IN PARTS OF KADUNA STATE, NIGERIA .....</b>	<b>832</b>





## AZƏRBAYCAN RƏSSAMLARININ YARADICILIĞINDA “ZƏFƏR” MOTİVLƏRİ

Emil Raul oğlu Ağayev

ADPU-nun nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin “İncəsənət və fiziki tərbiyə” fənn birləşmə komissiyasının müəllimi

[Emilaghayev93@mail.ru](mailto:Emilaghayev93@mail.ru)

ORCID NO: 0000-0001-9354-0839

### Xülasə.

Müasir Azərbaycan təsviri sənət tarixində ən mühüm mövzulardan biri “Zəfər” obrazıdır. 44 gün ərzində dünya Azərbaycan ordusu və Ali Baş Komandanın gücünü gördü. 2020-ci il 8 noyabrda Azərbaycan ordusu şanlı Zəfər qazandı. Bütün bu baş verən tarixi uğurlar Azərbaycan incəsənətində əks-səda doğurdu. Rəssamlarımız hər bir əsərində çoxdan gözlədikləri bir Zəfər obrazını canlandırıdılar. Bu məqalədə Rəvan Sadiqov “Şuşa”, Nizar Məmmədov “Şuşa”, Məhəmməd İsmayılov “Qarabağın lələləri”, Elnarə Xanlarova “Laçın”, Fatimə Əliyeva “Tarixin ruhu”, Vüqar Əli “44” əsərləri sənətsünaslıq kontekstində təhlil edilmişdi.

**Açar sözlər:** Azərbaycan, Qarabağ, Şuşa, təsviri sənət, Zəfər

## "VICTORY" MOTIVES IN THE CREATIVITY OF AZERBAIJAN PAINTERS

### Abstract.

One of the most important themes in the history of modern Azerbaijani fine art is the image of "Victory". For 44 days, the world saw the power of the Azerbaijani army and the Supreme Commander. On November 8, 2020, the Azerbaijani army won a glorious victory. All these historical successes caused an echo in Azerbaijani art. In each of their works, our artists portrayed the long-awaited image of Zafar. In this article, the works of Ravan Sadigov "Shusha", Nizar Mammadov "Shusha", Muhammad Ismayilov "Tulips of Karabakh", Elnara Khanlarova "Lachin", Fatima Aliyeva "The Spirit of History", Vugar Ali "44" were analyzed in the context of art studies.

**Keywords:** Azerbaijan, Karabakh, Shusha, fine art, Victory

## «ПОБЕДНЫЕ» МОТИВЫ В ТВОРЧЕСТВЕ АЗЕРБАЙДЖАНСКИХ ХУДОЖНИКОВ

Одной из важнейших тем в истории современного азербайджанского изобразительного искусства является образ «Победы». 44 дня мир увидел мощь азербайджанской армии и Верховного главнокомандующего. 8 ноября 2020 года азербайджанская армия одержала славную победу. Все эти исторические успехи нашли отклик в азербайджанском искусстве. В каждой своей работе наши художники отобразили долгожданный образ Зафара. В данной статье проанализированы произведения Равана Садыгова «Шуша», Низара Мамедова «Шуша», Мухаммада Исмаилова «Тюльпаны Карабаха», Эльнары Ханларовой «Лачин», Фатимы Алиевой «Дух истории», Вугар Али «44». контекст искусствоведения.

**Ключевые слова:** Азербайджан, Карабах, Шуша, изобразительное искусство, Победа

Tarixin bütün mərhələlərində dünya xalqları bir-biri ilə mübarizə aparıb, yeni ərazilər uğrunda sayısız-hesabsız müharibələr, göstərilən qəhrəmanlıqlar isə yaddaşlarda qalmışdır. Azərbaycan ərazisinin zənginliyi ilə daima xarici işğallara məruz qalmışdır. 90-cı illərdə yenidən müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ölkəmiz ermənistən tərəfindən dilbər guşəmiz Qarabağın işğalı kimi böyük təhlükə ilə üz-üzə qaldı. 30 ildən çox bir zamanda ermənistənin təcavüzkar siyasəti, məscidlərimizi dağıtması, dünyanın gözü qarşısında etdiyi ədalətsizlik isə heç bir zaman susdurulmurdu. 2020-ci il 27 sentyabrda ermənistənin növbəti dəfə hücumu nəticəsində Azərbaycan ordusu ərazilərinin bütövlüyü uğrunda mübarizəyə qalxdı. 44 gün ərzində dünya Azərbaycan ordusu və Ali Baş Komandanın gücünü gördü. 2020-ci il 8 noyabrda Azərbaycan ordusu şanlı Zəfər qazandı. Bütün bu baş verən tarixi uğurlar Azərbaycan incəsənətində əks-əda doğurdu. Rəssamlarımız hər bir əsərində çoxdan gözlədikləri bir “Zəfər” obrazını canlandırıdılar.

Rəvan Sadiqov “Şuşa” etüdünü kətan üzərində, yağlı boya texnikasıyla yerinə yetirmişdir. Əsərdə tarixi Gövhər Ağə məscidinin minarələri diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Təbiətin rəng uyğunluğu, etüdü işlənmə məqamı, vətənin dilbər guşəsinin canlandırılması rəssamın arzularının gerçəkləşməsidir.





**İLL 1. Rəvan Sadiqov "Şuşa" etüd. (2023) (kətan, yağlı boya, 40x30 sm)**

Şuşa mövzusunun təsviri sənətimizdə əksi Azərbaycan rəssamlarımızın ilham mənbəyidir. Nizar Məmmədov müəllifi olduğu əsərdə təbiətin gözəl qızını, dumanlı dağlarını, al-əlvan çiçəklərini əsas təsvir obyektinə çevirmişdir. Rənglərin axıcılığı, quşların uçuşu, sanki azad Şuşaya lay-lay və qələbə himnidir.



**İLL 2. Nizar Məmmədov "Şuşa" (kətan, yağlı boya, 50x70 sm)**

Məhəmməd İsmayılov "Qarabağ lalələri" əsərində füsunkar Qarabağ təbiəti önündə çiçək açan qırmızı lalələr insan ürəyini hiddətləndirir. Günəşin azadlığa çıxan təbiəti salamlaması, rəng və obrazın qarşılıqlı vəhdəti kimi səsləşir.





İLL 3. Məhəmməd İsmayılov "Qarabağın lalələri" (2023) (kətan, yağlı boya, 120x45 sm)

Elnarə Xanlarova "Laçın" əsərində füsunkar təbiəti canlandırmışdı. Geniş yollar, kiçik evlər yenidən qurulan şəhərin simvollarıdır. Axıcı rənglər isə sanki rəssamın mövzuya münasibətində daha dolğundur.



İLL 4. Elnarə Xanlarova "Laçın" (2023) (kətan, yağlı boya)



“Tarixin ruhu” əsərində Fətimə Əliyeva Azərbaycan xalqının keçmişini özündə birləşdirən Şuşadakı Gövhərağa məscidini tamaşaçılara təqdim edir. Əzəmətli dini memarlıq abidəsi illərdir erməni təcavüzünə məruz qalmış, dağıdılmışdır. Bu əsərdə tarixinin bütün mərhələlərinin qəhrəmanlıq tuhu özündə əks olunmuşdur.



**İLL 5. Fətimə Əliyeva “Tarixin ruhu”(2023) (kətan, yağlı boya, 120x85 sm)**

Vüqar Əli “44” əsərini kətan üzərində, akril texnikası ilə yerinə yetirmişdi. 44 gün ərzində mübarizə aparən igidlərin obrazı rəngli parçalardan ibarət abstrakt tərzdə işlənilmişdi. Xarıbülbül, günəş və ümumilikdə müxtəlif obrazlar Zəfər tariximizi əks etdirir.



**İLL 6. Vüqar Əli "44" (2023) (kətan, akril, 90x90 sm)**

Müasir Azərbaycan təsviri sənət tarixində yeni mərhələ təşkil edən "Zəfər" mövzusu bu gün də rəssamlarımız tərəfindən davam etdirilir....

#### **ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:**

1. Ağayev E "Theme of Victory in the fine arts and decorative-applied arts of Azerbaijan". "Axtarışlar" №2(42).AMEA Naxçıvan bölməsinin incəsənət, dil və ədəbiyyat institutu 2022. s 272-275
2. Ağayev E "Rhapsody of Victory in the creation of Azerbaijan artists". "6th International "Başkent" congress on physical, social and health sciences". August 27-28 2022. Turkey Ankara. p 831-836
3. Əliyev Z. "Qarabağ savaşı qaliblərinin tərənnümü" . "Mədəniyyət" qəzeti. 20 noyabr 2020. s 7
4. "Qarabağın rəngləri" kataloqu. Bakı 2024.